

Τέλος, τοῦ ζητήματός του δὲν εὐρήκε λύσιν ἄλλην, παρὰ μόνον νὰ ἐγκλείσῃ τὸ τυρίον εἰς φιάλην, καὶ νὰ ἔχῃ ὅταν θέλῃ τῆς τροφῆς του ποιικιλίαν, τὸν ξηρόν του ἄρτον τρίβων 'ς τῆς φιάλης τὴν κοιλίαν. Περιττὸν νὰ εἴπω ὅτι ἡ φιάλη 'σφραγισμένη εἰς τὸ βάθος συρταρίου ἦτο πάντα κλειδωμένη. Ἐτυχε μίαν ἡμέραν ὁ πεκτὴρ ν' ἀργοπορήσῃ ἐν ᾧ ἤδη μεσημβρία εἶχε πρὸ πολλοῦ κτυπήσῃ ὅτε αἶφνης νά! ἐμβάινει καὶ εὐρίσκει τὸν υἱὸν του ἔμπροσθεν τοῦ συρταρίου... φαντασθῆτε τὸν θυμὸν του. « Ἐ! ἀνόητε, τί κάμνεις, τί μου κάμνεις αὐτοῦ πέρα! — Πέρασε τὸ μεσημέρι καὶ ἐπέινασα, πατέρα! ὅμως ἐπειδὴ εὐρήκα τὸ συρτῆρι κλειδωμένον καὶ δὲν εἴξερα ποῦ ἔχεις τὸ κλειδάκι φυλαγμένον,

δὲν εἰμπόρεσα νὰ τρίψω τὸ ψωμί μου 'ς τὴν φιάλην διὰ τοῦτο, ὡς με βλέπετε, με ἐγκράτειαν μεγάλην νὰ το τρίψω 'ς τὸ συρτῆρι περιοριζομαι, πατέρα. — Καὶ χωρὶς τυρὶ νὰ μείνης δὲν ἠμπόρεσες μιὰ ἡμέρα; Λαίμαργε! δὲν ἔξερες σου τὸ πολὺ τυρὶ μᾶς βλάπτει, ὅτι φλόγα ὀλεθρίαν εἰς τὰ σπλάγγνα μας ἀνάπτει; ἢ μὴ θέλεις νέος νέος ἔξαφνα νὰ μου 'πεθῆνης καὶ νὰ με κατεφοδεύσης καὶ νὰ με καταπικράνης; Κ' ἔπειτα τὸν ἑαυτὸν σου ἂν δὲν μάθης νὰ ὀρίζης, χρήματα ποτὲ νὰ κάμης ἔ, ἀνόητε ἐλπίζεις; » Καὶ διὰ νὰ συνηθίσῃ τὸν μονάκριβον υἱὸν του νὰ μισῇ τὴν λαιμαργίαν καὶ κρατῇ τὸν ἑαυτὸν του, ἐφορᾷ τὸν ῥίπτει κάτω καὶ μ' ἀκράτητον μανίαν τὸν λακτίζει, τὸν λακτίζει, τὸν λακτίζει 'ς τὴν κοιλίαν.

Π. Ι. ΦΕΡΜΙΟΣ

ΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Πολλοὶ νομίζουσιν ὅτι ἡ πεζότης τῶν νεωτέρων χρόνων, χρόνων παρατηρήσεως καὶ ἐρευνῆς τῶν φαινομένων τῆς φύσεως, θέλει ἐπιδράσῃ ἐπὶ βλάβῃ τῆς ποιήσεως καὶ τῆς τέχνης. Οἱ ποιηταὶ δὲ καὶ οἱ καλλιτέχναι, οἵτινες συνήθως μόνον εἰς τὸ κάλλος τῆς φύσεως προσέχουσι τὸν νοῦν, δὲν βλέπουσιν ἴσως εὐχαρίστως τὰ ἐξαγόμενα τῶν φυσικῶν κυρίως ἐπιστημῶν, αἵτινες ἐξέθρόνισαν τοὺς θεοὺς ἀπὸ τῶν ἑδρῶν αὐτῶν, ἐδίωξαν τὰς νύμφας ἀπὸ τῶν δασῶν, ἀφῆρσαν διὰ τῆς μεταβολῆς τοῦ βίου πᾶν τὸ ποιητικὸν καὶ ιδεωδές, καὶ ἐστέρησαν καὶ αὐτὸν τὸν κεραυνὸν τοῦ ποιητικοῦ αὐτοῦ μεγαλείου, ἀρπάσασαι αὐτὸν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Διός.

Αἱ σκέψεις αὗται περὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν εἶνε ἄδικοι, διότι εἰς τὴν ἀντίληψιν καλλογῆς φυσικῆς ἢ εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἔμπνευσιν οὐδόλως δύναται νὰ ἔχῃ ἐπίδρασιν ἡ ἐπιστημονικὴ ἐξερευνησις, καὶ ἡ γῶσις ὄλων τῶν αἰτιῶν καὶ τῶν λεπτομερειῶν, τῶν συντρεχουσῶν εἰς δημιουργίαν τοῦ κάλλους. Ὅλιγα παραδείγματα θέλουσιν ἀρκέσει ὅπως καταδειχθῇ ὅτι ὁ τε καλλιτέχνης καὶ ὁ ποιητὴς καὶ ὁ φυσιοδίφης, σπουδάζοντες τὴν φύσιν ἀπὸ διαφόρου ἀπόψεως ἕκαστος, οὐδόλως συναντῶνται ἐν τῇ πορείᾳ των καὶ ὅτι οὐδόλως δύναται νὰ ἐπιδράσῃ ἐπιβλαβῶς ὁ εἰς ἐπὶ τὸν ἕτερον.

Τὶ ὠραιότερον ἑαρινῆς ἡμέρας ἐν τῇ ἐξοχῇ καὶ τοῖς ἀγροῖς; « Ἀπανταχοῦ ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ » λέγει ὁ ποιητὴς « ἀκούεται βόμβος τις· αἱ πρῶται ψυχαὶ ἅμα ἐξεληθούσαι τοῦ βομβουκίου λικνίζονται ἐπὶ τῶν πρώτων ῥόδων. Τὸ πᾶν εἶνε νέον ἐν τῇ φύσει, αἱ πόαι, τὰ βρύα, τὰ φύλλα, αἱ ὄσμαι, αἱ ἀκτίνες. Νομίζει τις ὅτι ὁ ἥλιος δὲν ἔχει λειτουργήσῃ μέχρι τοῦδε. Οἱ χάλικες τῶν ὀδῶν ἔχουσιν ἀποπλυθῆ πρὸ ὀλίγου. Τὸ βαθύ ἔξισμα τῶν δένδρων ψάλλεται ὑπὸ πτηνῶν πρὸ ὀλίγου ἐκκολαφθέντων ἴσως δὲ τὰ κελύφη τῶν ὠαρίων θραυσθέντα διὰ τοῦ μι-

κροῦ των βράμους εὐρίσκονται ἔτι ἐν τῇ νεοττιᾷ. Αἱ πρῶται ἀπόπειραι τῆς πτήσεώς των γίνονται ἐπὶ τῶν ὑποτρεμόντων κλάδων. Ψάλλουσι τὸ πρῶτον ἄσπρα, καὶ ἵπτανται τὴν πρώτην αὐτῶν πτήσιν. Τὰ ἄγρια καὶ ἡμερα δένδρα, τὰ ἑαρινὰ ἀνθύλλια, ὁ κρόκκος καὶ ὁ ἄκανθος σχηματίζουσι ποικίλον τάπητα διὰ μέσου τῆς πυκνῆς γλόφης. Αἱ σεισοπυγίδες καὶ ἄκανθίδες, αἱ κτίζουσαι τῆσφ λαμπρᾶς νεοττιᾶς, λούονται ἐντὸς ῥυακίων. Δι' ἀπασῶν τῶν ὀπῶν, ἅς καταλείπει τὸ πρᾶσιον γρῶμα, διαυγάζει τὸ κυανῶν τοῦ οὐρανοῦ. Νέφη τινὰ μαλθακὰ διώκονται καὶ διώκουσι αἰθερίους νύμφας. Νομίζει τις ὅτι ἀκούει νὰ διέρχηται πρὸ αὐτοῦ ἀλληλοδιαδόχως τὸ πλατάγημα φιλημάτων ἐναλλασσομένων ὑπὸ ἀοράτων χειλέων. Δὲν ὑπάρχει παλαιὸς τοίχος, ὅστις νὰ μὴ εἶνε κεκοσμημένος ὡς νυμφαγωγὸς διὰ δεσμιδῶν ἐκ λευκοῖων. Ἄπαντα τὰ φυτὰ, τὰ δένδρα καὶ οἱ θάμνοι εὐρίσκονται ἐν πλήρει ἀνθήσει. Τὸ ἔαρ χύνει τὸν χρυσὸν αὐτοῦ καὶ τὸν ἄργυρον εἰς τὸν ἀπειρομεγέθη καὶ ἐκ τρυφερῶν κλάδων πεπλεγμένον κάλαθον... ἀπανταχοῦ ἀκούει τις διὰ τῆς ἀτμοσφαιρᾶς τὸ « καλῶς ὤρισας » προσφωνούμενον. Τὸ φιλόξενον θέρος ἀνοίγει τὴν θύραν αὐτοῦ εἰς τὰ μακρόθεν ἐρχόμενα πτηνά... Τὸ ὠραῖον καὶ τὸ λαμπρὸν γειτνιαζουσι· τὸ μεγαλοπρεπὲς συμπληροῦται διὰ τοῦ χαρίεντος. Τὸ μέγα δὲν ἀποδιώκει τὸ μικρόν. Οὐδέμια φωνὴ τῆς γενικῆς συναυλίας ἀπόλλυται. Ἐκεῖ εὐρίσκονται ἐν μέσῳ τοῦ εὐρέος ὠραίου παντός τὰ μικροσκοπικὰ μεγέθη. Διακρίνει τις τὰ πάντα ὡς ἐν διαυγεστάτῳ ὕδατι... « Ἀπανταχοῦ, βλέπει ὁ ποιητὴς τελουμένους ἄρραβῶνας καὶ ἀτελευτήτους γάμους ». Πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τῆς εἰκότος « διακρίνει διὰ τῶν λοχμῶν ἐν τοῖς θάμνοις καὶ παιδιὰ γελῶντα... »

« Αἱ ἀπιδᾶι, αἱ κερασεῖαι, αἱ ἀγλαδέαι, αἱ κοκκυμηλέαι, κατακαλύπτουσι τὰς ἀτραπούς διὰ τῶν μεγάλων αὐτῶν λευκῶν ἢ ἐρυθρῶν ἀνθῶν.

Ἐπὶ τῆς χλόης ἀναβλαστάνουν γάλανθοι χιονανθεῖς, ἐλίται, πρίμουλαι, χρυσάνθεμα, λευκάνθεμα, νάρκισσοι, ἴα καὶ βερονίκαι... Ὅπως κατὰ χρυσα ζώφια διατρέχουσι διὰ τῶν χαλίκων... Αἱ ἐργάτριαι τῶν μελισσῶν περιδινούνται βομβοῦσαι διὰ τοῦ ἀέρος καὶ ἀσχολοῦνται εἰς τὰ ἔργα τῶν. Πλήρης εἶνε ἡ παιδιὰ τοῦ θορύβου τῶν βυακίων καὶ τοῦ βόμβου τῶν ἐντόμων. Ἡ φύσις βατῆ ἀπνταχόθεν ὑπὸ τοῦ ἔαρος ἐντροφᾷ ἠδὺπαθῶς ἐν σπαργῇ βλαστήσεως καὶ ζωῆς».

Τοιαῦτα καὶ ἄλλα πλεῖστα παρόμοια τῶν ποιητῶν ἀναγινώσκων τις δύσκολον εἶνε νὰ μὴ ἀνακαλέσῃ εἰς τὴν φαντασίαν αὐτοῦ τὸν ἤρμενον βίον τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς, καὶ μὴ φανταστῇ πάντα τὰ ὄντα ἐν πλήρει εὐδαιμονίᾳ ἀπολαύοντα τῆς ὑπάρξεως, καὶ οὐδενὸς στερούμενα.

Ἐν τούτοις τὴν φύσιν ταύτην ὁ φυσιοδίφης βλέπει ὑπὸ ἄλλοιαν ὄλως ὄψιν. Ὅπου ὁ ποιητής, μελετῶν τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν, βλέπει κάλλος καὶ χαρμύσσον θεάμα, ὁ φυσιοδίφης βλέπει τ' ἀποτελέσματα δακρύων καὶ αἵματος. Ὅπως παρασταθῆ ἡ φύσις ὠραία εἰς τοὺς ἡμετέρους ὀφθαλμοὺς ἐξετέλεσε πρὸ ὀλίγου τὰς φρικώδεστέρας πράξεις.

Οἱ ἦχοι, οὓς ἀκούει ὁ ποιητής καὶ πᾶς εὐαίσθητος ἀρμονικῶς ἐξερχομένους τοῦ στόματός της, δὲν εἶνε τι ἄλλο ἢ τόνοι ἐκτεμπόμενοι πρὸς ἀπάτην, ὅπως καλύψωσι τοὺς ὑποκώφους θρήνους τῆς ὀδύνης καὶ τῶν σπαραγμῶν. Ἡ καρδία μας εἶνε μικρὰ ὅπως χωρῆσῃ τὸ μέγα αἶσθημα τῆς συμπαθείας, ἣν διεγείρει ἡ ἀποψὶς τῶν λαθραίων τούτων κακουργημάτων. Καὶ διατὶ ὄχι, ἀφοῦ συγκινούμεθα καὶ οἰκτείρομεν τὸ θῦμα τὸ ὑπὸ τοὺς ὄνυχας τοῦ λέοντος ἢ τῆς τίγριδος σπαρασσόμενον, κλειόμεν δὲ τὰ ὦτα πρὸς τὰς οἰμωγὰς τῶν μυριάδων τῶν θυμάτων, ἅτινα καθ' ἐκαστὴν ρίπτονται εἰς τὸν παμμέγιστον τάφον, τὸν ἀνθρώπινον στόμαχον. Καὶ τί εἶνε δὲ ὁ ἀνθρώπινος στόμαχος ἀπέναντι τοῦ φρικώδους βαράθρου τῶν στομάχων ὄλων τῶν ζῶων ὁμοῦ λαμβανομένων, ἅτινα καταπίνουσιν ἀδιακόπως ἀναρθητῶς ζωάς;

Ἐν τινι κινεζικῷ τάπητι εἰκονίζεται καρχαρίας τρώγων κροκόδειλον, ὁ κροκόδειλος τρώγων ὄφιν, ὁ ὄφις δάκνει ἀετόν, ὁ ἀετὸς κρατεῖ εἰς τὸ στήμα χελιδόνα, ἡ χελιδὼν σκώληκα. Πόσῳ θὰ ἦτο πιστοτέρα ἡ εἰκὼν ἐν ἣ θὰ παριστάνετο οὐ μόνον ἅπαν τὸ ζωϊκὸν βασίλειον, ἀλλὰ καὶ τὸ φυτικὸν ἀλληλοτρωγόμενα;

Ἡ ἐπιστήμη ἡ ἐρευνητικὴ τοὺς νόμους τῆς ζωῆς, ἀνευρίσκει ἀπανταχοῦ πάλιν καὶ ἀγῶνα δεινόν. Ἀμείλικτος διεξάγεται πόλεμος πάντων κατὰ πάντων. Εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ εὕρῃ τις περίεξ ἐκάστης ὑπάρξεως φυτικῆς ἢ ζωϊκῆς μυριάδας

πτωμάτων. Οἶα, κατὰ τὸ φαινόμενον, εἰρωνεία τῆς αἰετῆς φύσεως!

Ἦθελεν ἀγάγει ἡμᾶς λιαν μακρὰν ὁ λόγος ἀνέπεχειροῦμεν νὰ καταδείξωμεν διὰ παραδειγματῶν καὶ ἑτέρας διαφόρους φάσεις τῆς πάλης ταύτης, καὶ τὰς ἐξηγήσεις, ἃς δίδει ἡ ἐπιστήμη εἰς τὰ ὠραιότερα τῶν φαινομένων, ἅτινα μᾶς τέρπουσιν. Ἀναλογισθῶμεν μόνον ὅτι ἅπαντα τὰ λαμπρὰ χρώματα τῶν πτηνῶν, καὶ ὁ κόσμος τῶν λοιπῶν ζῶων καὶ φυτῶν συντελοῦσι πεζότατα εἰς τὴν κατὰ φύσιν διαλογὴν, ὅπως τὸ ἄρρεν εὕρῃ τὸ ἀρέσκον αὐτῷ θῆλυ, καὶ ὅτι τὰ λαμπρὰ χρώματα τῶν ἀνθῶν καὶ αἱ εὐάρεστοι αὐτῶν ὀσμάι σκοποῦσιν ἀπλῶς νὰ ἐλκύσωσι μυσαρὰ ἐνίοτε ἔντομα, ὅπως διατηρηθῇ διὰ τούτων τὸ εἶδος ἐπὶ χρόνον μακρὸν.

Ἄλλὰ διατὶ ν' ἀποπλανώμεθα εἰς ἕτερα παραδείγματα; Αὐτὰ τὰ εὐγενέστερα τοῦ ἀνθρώπου αἰσθήματα, ἅτινα ὕμνησε καὶ ὕμνει ἀδιακόπως ἡ ποίησις, ὁ ἔρως, ἡ φιλοστοργία, ὁ ἠρωϊσμός κ.τ.λ. ἀνάγονται ὑπὸ τοῦ φυσιοδίφου εἰς ζωϊκὰς ὁμάς κοινὰς, κοινοτάτας εἰς ὅλον τὸ ζωϊκὸν βασίλειον, σκοπούσας δὲ τὴν διατήρησιν καὶ τελειοποίησιν τοῦ εἴδους. Θέλει φανῆ ἀποτρόπαιος ὁ φυσιοδίφης ὁ λέγων ἡμῖν ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ φίλημα ἔραστοῦ πρὸς ἐρωμένην παρακολουθούμενον μέχρι τῆς πρώτης αὐτοῦ ἀρχῆς, ἀνευρίσκειται ὡς ἔκφρασις στοργῆς, σκοπούσης τὴν πλήρωσιν φυσικῆς ἀνάγκης, ἐν τῇ ἀγελάδι καθ' ἣν στιγμὴν αὕτη λείχει διὰ τῆς γλώσσης τὸ νεογέννητον τέκνον της...

Νῦν ἐπαναλάβωμεν ἢ μᾶλλον θέσωμεν τὴν ἐρώτησιν: Ἡ γνῶσις αὕτη τῶν λεπτομερειῶν καὶ τῶν ἐξηγήσεων τῶν φαινομένων τῆς φύσεως καὶ τῆς ζωῆς δύναται νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἐμπνεύσεως; Νομίζομεν ὅτι αὕτη οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἀσκεῖ ἐπὶ τοῦ ἀληθοῦς καλλιτέχνου ἢ τοῦ ἀληθοῦς ποιητοῦ. Μήπως ἡ γνῶσις τῶν συστατικῶν τῶν χρωμάτων, ἢ τῆς λεπτομεροῦς ἀνατομικῆς κατασκευῆς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, θέλει μειώσῃ τὴν ἐντύπωσιν ἣν θὰ προξενήσῃ εἰς καλλιτέχνην τινὰ ἢ ποιητὴν ὠραία εἰκὼν; Κατὰ πόσον δὲ θέλει ἀπαρέσει ἡμῖν μουσικὴ συμφωνία διασῆμου μουσικοῦ ἐὰν γνωρίσωμεν ἐκ τίνος εἴδους ζῶου εἶνε τὰ ἔντερα τῶν χορδῶν, ὧν αἱ δονήσεις τόσον ἐπληξάν τὰ αἰσθήματά μας, ἢ ἀν' διδαχθῶμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν παλμῶν τῶν χορδῶν, αἵτινες προκαλοῦσιν ἕκαστον ἦχον;

Καὶ ἀν' δὲ ὁ φυσιοδίφης ἀποδείξῃ ἐνὸς ἐκάστου δένδρου καὶ ζῶου τὴν πάλιν πρὸς ὑπαρξιν, καὶ ἐξηγήσῃ φυσικῶς καὶ λογικῶς τί συμβαίνει κατὰ ἐαρινὴν ἢ χειμερινὴν ἡμέραν ἐν παντὶ τῷ ὀργανικῷ κόσμῳ, μήπως μεταβάλλῃ τὴν ὄψιν τῆς εἰκόνας ἢ ἀφαίρῃ τι ἀπὸ τοῦ κάλλους αὐτῆς;

Ἄλλως δὲ ὁ γνωρίζων τὸν ἐνδόμυχον συνειρ-

μόν ὄλων τῶν φαινομένων, ὁ μελετήσας τοὺς παγκοσμίους νόμους τῆς ἀψύχου καὶ ἐμψύχου φύσεως, ὁ παρακολουθῶν μετὰ τοῦ φυσιοδίφου τὰ φαινόμενα ἐν τῇ πορείᾳ των, καὶ ζητῶν τὰ αἷτια αὐτῶν καὶ τὰ αἰτιατά, θὰ αἰσθανθῇ καὶ διὰ τοῦ νοῦς ὅτι πρότερον ἤσθάνετο διὰ μόνης τῆς καρδίας· αἱ δὲ ἀντιλήψεις αὐτοῦ πρὸς τῇ ἐπιπολαίᾳ

διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἠδονῇ θέλουσιν αὐξηθῆ διὰ τῆς κατανοήσεως τῶν αἰνιγματωδῶν ὁδῶν, ἃς ἡ φύσις διέρχεται πρὶν ἢ παραστῆ εἰς τὰ ὄμματά μας εὐπρόσωπος καὶ συγκινήση τὰς εὐαισθήτους ψυχάς. Καὶ ἀπὸ αἰσθητικῆς λοιπὸν ἀπόψεως ἡ σπουδὴ τῆς φύσεως εἶνε ἡμῖν ὠφέλιμος.

Σ. ΜΗΔΙΑΡΑΚΗΣ.

Ἡ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ ΜΟΥ

Ἡ μεγάλη, πράσινη τριανταφυλλία,
Ποῦ σκεπάζει με κλαριά τὴν ὕψηλ' μας βρύσι,
Ἄπ' τῇ γλύκα τοῦ καιροῦ, κι' ἀπ' τὴν ἀντηλιά
Ξάφνω εἶχε ἀνθίσθ.

Μὲ χαρὰ καμάρωνα καὶ μὲ ἑπερηφάνεια
Μεσ' εἰς ῥόδ' ἀμύριστα τὰ δικά μου μόνα
Μυρωδάτα, δροσερά, κάτασπρα καὶ σπάνια
Τώρα τὸν χειμῶνα.

Ἡ Ξανθοῦλα ἀγάπη μου πρόβαλ' ἀντικρὺ
Μὲ δυὸ μάτια φωτερὰ καστανοδαμμένα.
— Πρῶτα τὰσπρα ῥόδα μου κύτταξες, μικρή,
Κ' ὕστερα ἐμένα.

Ἐννοίωσα τί μούλεγες δίχως τὴν ἑμιλία σου,
Κι' ἄρχισ' ἀσυλλόγιστα ῥόδα νὰ θερίζω
Καὶ μὲ τὴν ἀσπράδα τους τὰ σγουρὰ μαλλιά σου
Πλοῦσια νὰ στολίζω.

Ἐτσι ῥοδοστέφανη πῆρες εἰς τὰ μαλλιά
Ἄπ' τὸλόμορφο δεντρὶ ὅλη του τὴ χάρι,
Κ' ἔμεινεν ἡ δύστυχη τριανταφυλλία
Ἄχαρο κλωνάρι.

Μὰ τὴν ὥρα πῶκοφτα — ὕστερην ἐλπίδα —
Τὸ ὕστερνὸ τὸ ῥόδο της, κ' ἔδινα εἰς ἐσένα
Καὶ τὰ δυὸ τὰ χέρια μου ἔννοιωσα καὶ εἶδα
Καταματωμένα.

Γύρισε, μὲ κύτταξες· καὶ μὲ μιὰ φωνή
Ἄου κρῦβει μέσα της κούρασι καὶ νάζι
Μοῦ εἶπε: « Ἄγκυλώθηκες ἄλλο, σὲ πονεῖ...
Ἄλλὰ δὲν πειράζει! »

Τέτοιο ἦτον τῶνειρο! — Τόσῳ ζωντανὸ
Ποῦ κι' ἀφοῦ τελείωσε σάν τὰ παραμῦθια,
Ἄομως πάλι ἔννοιωθα, πάλι πῶς πονῶ,
Καὶ πονῶ εἰς τάλῃθεια!...

Ἄχ! γιὰτι μεσ' εἰς τῶνειρο σάν ζωγραφισμένο
Ἐβλέπα τῆς νιότης μου τῶμορφο βλαστάρι
Μὲ τὰ ἴδια χέρια μου ἔτσι μᾶδημένο
Γιὰ δική σου χάρι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΤΟ ΤΑΞΙΜΟΝ

Ἡ εἰκὼν τοῦ διαπρεποῦς Ἑλληνος ζωγράφου κ. Ν. Γύζη, ἣν παρέχομεν τοῖς ἀναγνώσταις τῆς Ἐστίας ἔχει ὡς θέμα ἐν τῶν ποιητικωτέρων, τῶν συγκινήτικωτέρων ἐθιμῶν τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ, τὸ τάξιμον.

Πόσον θαυμάσια ἐξετέλεσεν ὁ καλλιτέχνης τὴν ὥραϊαν ταύτην ἔμπνευσιν! Ἰδέτε· αἱ δύο γυναῖκες ἐκ τῆς μακρᾶς, τῆς ἀνάπτου πορείας ἀπηνύθησαν καὶ ἐσταμάτησαν ἢ μία ἀνατείνει τὸ βλέμμα πρὸς τὸ ἄνω ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ ὡς φωλεὰ ἀετοῦ πεπηγμένον μοναστήριον, ἢ δὲ ἄλλη, τὸ δρῶν πρόσωπον, διότι καὶ ἡ ὠχρότης τῆς μορφῆς της, καὶ οἱ γυμνοὶ της πόδες, οἱ ἄβροι οἴτινες θὰ ἡματώθησαν ἐπὶ τῶν κοπτερῶν πετρῶν, καὶ τὸ κηρίον καὶ τὸ ἀνάθημα, ἅπερ κρατεῖ ἐν τῇ χειρὶ, μαρτυροῦσιν ὅτι αὐτὴ εἶνε ἡ ἡρώϊς τῆς εἰκόνας, ἢ ἐκτελοῦσα γυμνόπους τὸ τάξιμον.

Ἐν ᾧ οὕτω διαγράφονται αἱ δύο γυναῖκες ἐν τεχνικωτάτῃ ἀντιθέσει φωτὸς καὶ σκιᾶς, ἐπὶ τοῦ

βραχώδους βάθους τοῦ βουνοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἰδέα πλευρὰ κατατέμνουσα τὸν ὀρίζοντα ἀφίνει μόνον ἴχνη τινὰ παραλίας νὰ διακρίνωμεν, καὶ πρὸς τὰ ἄνω φωτεινὰ νέφη αἰωρούμενα, ἐν ᾧ ἡ ἄλλη γυνὴ — ἡ μήτηρ της — τὴν μίαν τῶν χειρῶν ἐπὶ τοῦ βράχου ἐρείδουσα καὶ διὰ τοῦ ἄλλου τὴν νέαν περιβάλλουσα καὶ τὸ ὑψωμένον ἔντονον βλέμμα της ὡς προσευχὴν ἀναπέμπει πρὸς τὸν ἐκεῖ ἐπάνω ἅγιον, τί νὰ σκέπτηται ἢ τὴν ποδὴρῃ ἐσθῆτα φοροῦσα κόρη; Μὴ ἀνέκυψεν ἐκ νόσου, μὴ ἐσώθη τὸ πρῶτόν της τέκνον καὶ ἦλθε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ τάξιμον;

Ἄλλὰ τὸ ἀνάθημα ὅπερ κρατεῖ εἰς τὴν χεῖρά της δὲν δεικνύει ἄρα γε ὅτι δρᾶμά τι ἔρωτος, πόθος τις ὑποκάρδιος ἐκπληρωθεὶς ἔφερον αὐτὴν γυμνόποδα εἰς τὸ ἐπὶ τῆς κρημνωρείας μοναστήριον, εἰς ὃ θ' ἀναρριχηθῇ μετ' ὀλίγον!

Πόσας κοιμωμένας συγκινήσεις θελκτικῶς ἀφωπνίζει ἡ ὥραϊα καὶ ἑλληνικὴ εἰκὼν τοῦ Ἑλληνος καλλιτέχνου!